

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnika ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto	15 K
3/4	10
1/2	5

Posamične številke stanejo 10 vin.
"SOČA" ima naslednje izdajne priloge: Ob vsaki letu "Kazipot po Goriskem in Gradiškanskem" in "Kazipot po ljubljani in kranjskih mestih", dalje dva krat v letu "Vozni red železnic, parnikov in poštne staze" ter mesečno prilogo "Slovenski Tehnik".

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v "Goriški Tiskarni" A. Gabršček. Če naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah če se izda 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaki vrsti. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za delo in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

»PRIMOREC« izhaja neodvisno od »Soče« vsa petek in stane vsa leto 3 K 20 h ali glid. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunki ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovanski v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Gospodarska in socijalno-politična akcija vlade za Primorsko.

(Dalje.)

Železnice.

Ze mnogo let stremi dežela za tem, da bi se popolnile železniške zveze.

Za direktno zvezo Gorica-Červinjan in za železniški zvezki Sv. Lucija-Kobarid in Sv. Lucija do kranjske meje se vrše predhodna proučevanja.

Izvršitev teh železniških zvez ni le v interesu dežele, marveč v veliki meri v obtem interesu države, kajti, kedar se te železnice dogradijo, imel bode Dunaj z Rimom po tej črti najkrajšo zvezo.

Toda, zraven teh ukrepov, mora zasledovati visoka vlada tudi v naši deželi politiko majhnih železnic, katero zasleduje že nekaj let v drugih delih države.

Majhne železnice, ki zvežejo vse produktivne kraje s sedanjo železniško mrežo, zbirajo z bodočimi dopolnilnimi črtami, bodo napadno povzdignile produkcijo in s tem pomnožile bogastvo v deželi, razven tega pa bodo imele železnice same znatnih dohodkov, kar je pač v splošno korist države.

Morske luke.

V zvezi s popolnitvijo železniške mreže in z gradbo majhnih železnic je razširjenje luk v Trzinu in Červinjanu, ker je postala sled rastoče industrijske produkcije udobnejša zveza z morjem nujno potrebna in ker se bodo iz teh luk izvažali v doglednem času pridelki naše dežele.

Obrt.

Deželni odbor je c. kr. vladi hvaležen, da se zavzema za razvoj male obrti v Goricko-Gradiškanski deželi in priporoča toplo pristojnim činiteljem, da vedno intenzivnejše razvijajo svoje delovanje v deželi, kjer je naša c. kr. vlada dober teren in kjer ima mala obrt namen uspešno popolniti vire dohodkov.

Vse skrb, ki jo naj posveča visoka vlada tudi v bodočem razvoju obrtnega pouka

in vse olajšave, ki jih dovoli v pospeševanje obrti, bodo vendarli uspehi, katerih ne bode deležno le prebivalstvo naše dežele, marveč tudi država sama.

Med te ukrepe je prištevati zlasti tudi uporabljanje vodnih sil za pospeševanje obrti v naši deželi; pospeševanje obrtnega in trgovskega pouka; nujno uveljavljenje vseh ukrepov, ki zadevajo varstvo delavcev, včetrši zavarovanje za starost itd.

Dveletno vojaško službovanje in druge vojaške olajšave.

Deželni odbor je visoki vladi hvaležen, da je ugodila njegovim prošnjam in dovolila vojakom, pripadajočim kmetiskemu stanu, za časa kmetijskih del dopuste.

Toda, da bode imela vsa akcija, ki sta jo pričeli izvrševati visoka vlada in deželna uprava v prosep kmetijstva in obrti, popoln uspeh, kakor tudi, da bode od V. Prevz. zagotovljena akcija c. kr. vlade dovedla do željenega cilja, je neobhodno potrebno, da se zakonskim potom določi dveletno vojaško službovanje. Na ta način pridobi vsak delavec naše dežele eno leto, in enoletno delo je z gospodarskega stališča velik dobiček.

Razven tega je nujno potrebno, da se premeni vojaški zakon tako, da se pokličejo vojaki k orožnim vajam v času, ko je za kmete in za rokodelce mrtva doba, t. j. v letnem času, ko za označene delavce ni dela in za služka. (Konec prih.)

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

Podbrdo. — Naš župnik je imenitno »nasamario« kanonika G. Wolfa v Gorici. Med drugim mu je tudi povedal, da so dobro porazili liberalce. Liberalcev je pri zadnjih volitvah volilo 18, naših pa 135. Na uho mu povemo, da je imenitno farbat pri obeh številah in da se njih prerokbe, da napredni kandidat dobi 12 glasov, niso izpolnile. Naprednih glasov je bilo oddanih 43, klerikalnih pa tudi precej manj, kakor je rekel kanoniku Wolfu. Ako ga tare radovednost, naj

se obrne do kakega naprednjaka, ki mu jih našteje po imenih. Mi mu iz srca privoščimo, ako si more s to lažjo dobiti boljše mesto, magari če tudi gre v Albanijo za škofa.

Iz kanalskega okraja.

Iz Kanala. — (Resna beseda — v resni pomislek). — Dogodki ali recimo pojavi, ki so se v zadnjem polletju dogodili na Kanalskem, nam jasno dokazujejo, da je klerikalizem s svojimi črnimi perutnicami objel v neprodno temo veliki del kmečkega prebivalstva. Vsa znamenja kažejo na to, da si bode duhovščina skušala za vsako ceno priprosto ljudstvo pridržati pod komando rimskega nadvladja. To bo črni drhali tem lažje zato, ker med našim kmečkim ljudstvom prav hudo pogrešamo narodno zavednost. Kmečki stan nima niti pojma o tem, kako se mora danes slovenski narod ljuto bojevati ter z vso močjo braniti in čuvati svoje narodne pravice.

Brezpomembno bi bilo tu opetovano poudarjati resnico, da se naš mali narod povspe do viška kulture le takrat, ko se otrese verig, ki ga z nečuvno silo priklepajo v konservativnost, v suženjstvo, katero mu zastira pot za razvoj v politično zrelost.

Drzneto se tu torej naslikati izhod, kateri bi napredni stranki pridobil moči in bi se istodobno jako veliko storilo za narodno probujo. Marsikateremu se te vrstice ne bodo posebno dopadale, toda pomniti je, da je »Soča« glasilo nar. napr. stranke, ima torej tudi pravico, da priobčuje načrte, kateri bi ojačili in utrdili njeno stališče.

Prebivalci trga Kanal so izključno uradniki in obrtniki. Tu je naravno središče okraja. Kmalu poteče 50 let, odkar so rodoljubi ustanovili »Narodno čitalnico«. 50 let — dolga doba, kaj ne? Toda kje je sad nje-nega delovanja? Mrzli pot obliva naše čelo, ko to razmišljamo. To pa tembolj zato, ker so dani vsi pogoji, ki so vsekakor potrebni, da bi »Nar. čit.« cvetela in v resnici delovala v ta namen, za kojega je bila ustanovljena, namreč da postane zibel omike in napredka za priprosti narod.

Pomislite samo, koliko moči hrani naš trg; in ta moč, katera bi lahko v narodnem oziru premnogo koristila, leži mrtva, brezdelna, kljub temu, da je vsaki čas pripravljena delovati. Posebno nam je zabeležiti okolnost, da imamo tu neprecenljivo in nenadomestljivo vrednost v naših čednih kanalskih punčkah. Tu imamo biser, na katerega smo lahko ponosni. To je pravi narodni zaklad, ki mora, če je dobičkonosno naložen, donášati bogate obresti. Če bi se s strani nekaterih gospodov gojila taka, zares občudovana delavnost, bi naš trg kmalu zaslovel po celi slovenski zemlji kot ognjišče negovanja in izvora narodnega probujenja. Zakaj bi se tu ne ustanovil »Pevski zbor«. Sodelovali bi pri tem prav radi tudi kmečki okoličanski mladenci. In na to moramo računati. Na ta način bi se po okolici zbijala ljubezen do naroda in nar. napr. stranka bi si stavila zaslombo, s pomočjo katere bi sčasoma žela sad svojega truda — svojo zmago. Družabno življenje bi se oživilo, mladina bi dohajala v poštene družbe, kar bi jo bodrilo in odvrčalo od nevarnosti, katerim je sedaj podvržena. Čisto lahko bi se delali izleti v stranske vasi. Z narodnim petjem in predavanjem bi se obrnilo ljudem pozornost na življenje naroda.

Srce se trga človeku žalosti, ko se mora na lastne oči prepričati, kako malo se skrbi za narodno vzgojo. Razni elementi, ki bi srčno radi delovali za koristi naroda, se nahajajo raztreseni brez cilja, brez smotra, liki ovčja čreda, katere pastir leži smrtno ranjen v prepadu. Tu je treba organizacije, seveda tudi moč, ki jo izvedejo. Toda čudom se čudimo, da ravno oni, ki imajo zmožnost in smisel in so tudi poklicani v to, da delujejo v probujenje našega zanemarjenega naroda, ostanejo indiferentni in jim je narodno delo deveta briga. Kje bi vendar iskali vzrokov za tako postopanje? Zbližajte se priro-stemu ljudstvu. Vaša čast ne bode radi tega prav nič trpela. Dandanes zahteva potreba časa, da se razni stanovi zbližajo in v bratski slogi delujejo za skupne cilje — za blagor naroda. Dokler pa se oni, ki se hočejo kazati — visoke glave — ne oprimejo smeri, ki je tu označena, bode po Kanalskem v narodnem

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

— No, pustite ga torej meni, grof, pravi vojvodinja; poslala bom takoj po kneza Marcellaca, ki biva sedaj k sreči v Parizu, in ne izpustim ga prej, dokler ne bo stvar končana.

— Prav, gospa vojvodinja, srčna vam hvala. Jaz imam danes še nekaj važnih potev, in ko se proti šest uri zvečer vrnem, počakam vikomta v hotelu.

— In kaj mislite napraviti zvečer?

— Pojdeva k abbeju Scarronu, za katerega imam pismo in pri katerem moram dobiti nekega prijatelja.

— Prav, reče vojvodinja Chevreuse, tudi jaz pridem za trenutek tja, in ne odidita prej od tam, dokler me nista videla.

Athos se pokloni gospe Chevreuse ter se pripravi za odhod.

— No, gospod grof, pravi vojvodinja smeje, ali se tako resno zapuščate stare prijatelje?

— Ah! zašepče Athos ter ji poljubi roko, ko bi bil vedel prej, da je Marija Michon tako ljubeznivo bitje!

In odšel je z vzdihom.

XXIII.

Abbe Scarron.

V ulici Tournelles je bilo stanovanje, ki so ga poznali vsi postreščeki in vsi lakaji pariški, in vendar ni stanoval tu niti visok dostojanstvenik niti kak bogataš. Tu se ni jedlo, ne igralo, ne plesalo.

In vendar je bilo tu zbirališče boljše družbe, in ves Pariz je zahajal tja.

To je bilo stanovanje malega Scarrona.

Koliko je bilo smeja pri tem duhovitem abbeju! koliko novel se je preresetalo tu; te novele so bile tako hitro komentirane, razkosane in izpremenjene, bodisi v obliki povesti, bodisi v epigramih, da je hotel vsakdo prebiti jedno urico z malim Scarronom, slišati njegove besede ter nesti potem drugam to, kar je bil slišal. Mnogo se jih je pogovarjalo za to, da bi prišli tu do besede; in če je bila ta dovtipna, so bili tudi oni dobrodošli.

Mali abbe Scarron, ki je pa bil končno samo v toliko abbe, ker je imel svojo opatijo, in ne zaradi tega, ker je bil redovnik, ta abbe je bil svoje dni eden izmed najkocketnejših podanikov mesta Mans, kjer je prebival. Nekega pustnega torka pa se je hotel še posebej naučiti tega dobrega mesta, čegar duša je bil; dal se je torej svojemu služabniku namazati z medom po telesu; nato je odgrnil pornico, se povaljal po perju ter postal tako najzanimivejša perutnina na svetu. V tej čudoviti toaleti se je napravil na obiske k svojim prijateljem in prijateljicam. Iz prva so šli ljudje za njim smejaše, potem z glasnim krohotom, potem so se začele barabe zaletavati vanj, potem so

začeli otroci metati za njim kamenje, in slednjič je bil primoran spustiti se v tek, da uide iz tega nevarnega položaja. V trenutku pa, ko je začel bežati, se je spustilo vse za njim, silili so vanj, stiskali in porivali od vseh strani. Scarronu ni preostajalo drugega kakor skočiti v reko, da uteče tako svojim preganjalcem. Paval je kakor riba, ali voda je bila ledeno mrzla. Scarron se je potil, prevzel ga je mraz, in ko je priplaval do brega na oni strani, je bil čisto premrl.

Tedaj so poskusili z vsemi mogočimi sredstvi, da bi spravili zopet življenje v njegove ude. Med zdravljenjem je toliko trpel, da je slednjič odslavil vse zdravnike ter izjavil, da je veliko rajši bolan nego da bi prenašal take muke. Nato se je vrnil v Pariz, kjer mu je bil valed njegove znane duhovitosti že zagotovljen ugled. Tu si je dal narediti stol, katerega je bil sam izumil; in ko je nekega dne v tem stolu vozičku obisal kraljico, Ano Avstrijsko, je bila ta vsa očarana od njegove duhovitosti ter ga vprašala, li ne želi morda kakega naslova.

— Da, Veličanstvo, poznam naslov, po katerem zelo hrepenim, je bil odvrnil Scarron.

— In ta je? vpraša Ana Avstrijska.

— Naslov vašega bolnika, odvrne abbe.

In Scarron je bil imenovan »kraljičinim bolnikom« s pokojnino petsto lir.

Od tega trenutka ni Scarrona bodočnost več skrbela, in živel je veselo življenje ter se redil od glav-nice in obrestij.

(Dalje pride.)

oziru vladala malomarnost in brezbržnost do skrajnosti.

Te besede naj pa nikogar ne razburjajo, ker pisati jih je velevala narodna dolžnost. Upati je, da bodo zadostovale, ker žrtev je majhna, delo pa bode imelo dalekosežne posledice. Delovanje za narodno osvobodjenje je vendar najpotrebnejše in najhvalejnejše, posebno za onega, ki ima na razpolago pripomočke v dosegu tega namena. Zastonj je razbijati z glavo ob zid, ko je že prepozno. Temeljni kamen se stavi pri tleh. Skrajni čas je, da se razmere spremene. Nasprotna stranka deluje neprenehoma; zakaj bi mi to gledali z mirnim očesom, ko vendar vemo, da je njena strupena ost obrnjena v naša prsa. Ponavljamo torej še enkrat: v resni premislek.

Iz Avške občine. — Prav je imel dopisnik v zadnjem listu „Primorca“ in „Soča“, ko je omenil, v kakšnem zelo slabem stanu so poti v Avški občini; vsak se manj razumen človek mora res z žalostjo potrditi, da nikjer se tako slabih ne najde. Pa kaj se hoče, tu morajo biti res fine glave, ko se za blagor cele občine tako nič ne zanimajo, pa ni nobena čuda; marsikaj manjka, ne le poti. Pridi, dragi čitatelj, in oglej si dobro te vasi; prišedši iz Kanala hitro v začetku vasi najdeš še sedaj spomin vodovoda, ko je nekaj pri tekala v isto sedaj suho korito voda, drugo je bilo na sredi vasi; tudi tega ni več.

Res sramota, da v slučaju požara niti kapljice vode ni, da bi se gasil ogenj; to pa še ni vse, marsikaj zanimivega še najdeš, ako greš naprej proti „fornaži“, tamkaj je ena brv čez potok Avšek, ki se dan na dan podere, vže toliko časa pa stoji zraven nov pripravljen les za to rabo, ali vidi se, da le iz nemarnosti stoji vedno na istem mestu, ne da bi se delo izvršilo; res skrajni čas bi bil, da bi se ti mrzli ljudje kaj zdrumili, vsaj tisti, ki imajo sveto dolžnost skrbeti za blagor občine.

Iz kobariškega okraja.

Veselica za Paglaruzljev spomenik v Kobaridu. — Podpisani dijaški odbor se zahvaljuje tem potom vsem sotrudnikom in darovalcem različnih darov, vsem, ki so pripomogli, da se je veselica tem bolje izvršila, vsem, ki so pripomogli, da je skupiček toliko večji.

Vdeležba je bila zadostna, kar dokazuje vže dejstvo, da je čistega dobička 268 K, kateri znesek se priklapi k vže v to svrhu naloženi glavnici 200 K na tukajšnjo hranilnico in posojilnico.

Za vstopnino so poslali sledeči gospodje: Ant. Klodič-Sabladoski 10 K, Fr. Kurinčič, kurat, Medana, 10 K, Andrej Lasič, nadzornik, Tolmin, 5 K, Albert Komavec, sodni pristav Labinj, 4 K.

Mnogi vdeleženci so vstopnino preplačali, za kar se vsem blagim darovalcem kar najiskrenejše zahvaljujemo. Omeniti moramo, da so nam šli vsi, ki so nam zamogli na kakršensikoli bodi način pripomoči, na roko. Nadalje bodi na tem mestu izrečena srčna hvala g. nad. Bogataju, ker nam je dovolil svoje prostore za različne vaje. — Hvalvredno požrtvovalnost sta pokazali gospa Ida Mašera in gospodična Ana Komel, kakor tudi vsi kobariški pevci in pevke.

Dijaški odbor.

Iz tržiškega okraja.

Iz Doberdoba. — Perinčič popravljaj! To je toliko, kot ubijati mrtvega konja. Vsi njegovi „nires-i“, katere priobčuje v „Soči“ in „Primorcu“ proti dopisu iz Doberdoba, so „res-i“.

Da hoče tak človek na ta način reševati svojo čast, to ga najbolj označuje. Da si ne bodemo več s takim človekom mazali rok, napišemo le sledeče dejstvo, o katerem je celo pri razpravi govoril neresnico: Kmalu potem, ko je Perinčič po noči prilezel v Jamlje, pričel je na tej ekskurendi podučevati veronauk, a bil je takoj vstavljen od kompetentne oblasti. Sedanji jameljski podžupan g. Ant. Soban je pismenim potom prosil c. kr. okraj. šolski svet v Graditšči, naj mu dovolijo učiti veronauk, a zaman. G. učitelj Brezigar je šel osebno do pok. knez nadškofa Jordan-a prositi*) za Perinčiča in to, da se pohujšanje odstrani, ker so ljudje začeli povpraševati, zakaj mu ne dajo otrok v roke. — Pokojni knez nadškof je dobesedno odgovoril g. Brezigarju: „Jaz ne poznam g. Perinčič-a za duhovnika, jaz ga ne poznam za

nič. G. dekan devinskiga je sprejel kot duhovnika v Jamlje na svojo odgovornost. Bolje za Vas, da ne pridete z njim v dotiko in da se z njim ne pečate, ker boste imeli sitnosti, kakor so jih imeli povsod drugod z njim“. Tako pokojni knez nadškof Jordan. Ko mu je g. učitelj Brezigar pri razpravi tudi te besede omenil, se je Perinčič moško odrezal: „Ni res, da sem bil jaz odstavljen od podučevanja veronauka na jameljski ekskurendi, res pa je, da sem se prostovoljno odpovedal v prilog g. kaplanu devinskemu“. Obtoženci v večkrat omenjeni kazenski zadevi pokažejo Perinčičevo resnicoljubnost v njegovem popravljanju z besedami zapisnika: „Il giudice pronuncia sentenza assolutoria“. S človekom, kateri tako sovraži resnico, se ne bomo več pečali. S tem se poslavljamo od čislane Perinčič-a, ker resnicoljubna javnost ga že ima dovolj jasno pred svojimi očmi.

Iz cerkljanskega okraja.

V Otaležu, 2. sept. 1907. — Prvega septembra je bil pri nas zanimiv in vesel dan. Takega še ni bilo v naši dolini; po naših hribih so stare naselbine, ali ni bilo še nobene družstva in nobene veselice. Prvo društvo se je ustanovilo začetkom t. l. Na prvi veselici, 1. t. m. je bila udeležba prav sijajna, več kakor smo pričakovali. Prihiti so nam na pomoč kot bratje domačini vrli cerkljanski možje, fantje in udje „Narodne čitalnice“ s predsednikom, katerim se iskreno zahvaljujemo za obisk in podporo. Vsa čast tudi udeležencem iz Spodnje Idrije in iz idrijskega mesta, kot našim sosedom.

Žal nam je bilo, da nismo videli v svoji sredi svojega prijatelja, bivšega našega učitelja g. A. Sattlerja, sedaj učitelja v Poljubinu, ustanovnika in prvega predsednika bralnega društva. 13 let je bival med nami. Bil je marljiv, delaven in med nami priljubljen; ni ga med nami, ki bi se mogel kaj pritožiti radi njega. Poljubinci se ga lahko veselijo. Dobili smo naslednika, prišel je k nam 31. avg. t. l. in dne 1. sept. smo ga videli v svoji sredi na veselici. Upamo, da bo tako z nami, kakor je bil g. Sattler.

Naš gospod nunc nas zmerja s socialnimi demokrati, z liberalci, s pristaši svobodne misli itd. Godrnjal je tudi radi plesa. Mi smo siti zmerjanja — naj miruje, mu svetujemo za danes prav resno; če ne se drugače pogledamo.

Iz sežanskega okraja.

Iz Nabrežine. — Naše pevsko društvo priredi v nedeljo dne 15. t. m. javno tombolo s plesom. Začetek ob 4¹/₂ pop. Čisti dobiček je namenjen javni ljudski knjižnici. Pričakuje se obilne udeležbe.

Iz Sežane. — Tamburaški odsek „Kola“ iz Trsta priredi pri nas 22. t. m. velik koncert s sodelovanjem več društev. Priredi se tudi šaljiva tombola.

Iz goriške okolice.

Fon na Otavi. — Iz Ozeljana: (Slab začetek „katoliško-vernega“ poslanca Fona.) Hvala Bogu! Bolezen g. Fona ni bila tako nevarna, on je že med ljudstvom. V nedeljo je priredil shod v Šempasu, potem pa v Ozeljanu na Otavi. Po prvi blamaži v Šempasu, kjer je videl, da ni še vse pod komando Grčevo, doletela ga je v Ozeljanu druga, hujša od prve. Župnik Grča, Darvinec Likar, sta tudi dobila vsak „malce“ za dober početek. Prvi v Šempasu, drugi na Otavi.

Fon je prišel na Otavo okoli 7. ure zvečer, v družbi sekundantov: Grče, izpreobrnjenega šempaskega župana Lebana ter mlekozobega ozeljanskega naduč. Likarja. Volilcev se je zbralo okoli sto, katerih večina pa je bila že v Šempasu. V Ozeljanu se je ta katoliška družba spravila v kot za mizo, v varno pozicijo, čes, v Ozeljanu smo, previdnost ne škoduje. Fon v sredini, njemu na desno Darvinec Likar, leva roka pa šempaski Grča, prav v kotiček, Grči v obližje se je pa stisnil znani junak Leban. Ko so dobro naokolo pogledali, ali so tudi „ta njih“ v obližju, je tisti mlekozobi fant, ki sliši na ime Likar, zagledal znanega „Čučka“ ter dal znamenje Fonu, da so že na vernem, naj le govori. Res, Fon je govoril, govoril ali povedal ni nič, nič takega, da bi pokazal, kaj je napravil v prid ljudstvu. Vse staro, kar smo čuli že pred dvajsetimi leti. Omenil je tudi,

da dosedaj ni še nič (dobro!) delal, pač pa da ima upanje, da bo v prihodnje več delal. Njegovo delo pa bode za vse enako, ne glede na stranke (ta bi bila pa lepa, da bi on delal samo za farovže ter farovške backe, saj potem je poslanec farovžev. Dolžnost njega je, da dela za vse enako) ter naj se oglasi vsak, kdor ima kakšno prošnjo. Na to se oglasi takoj tukajšnji voditelj nar. napr. stranke g. Fr. Špacapan ter prosi pojasnila, zakaj ni g. poslanec vstopil v „Jugosl. klub“. Grča se je začel potiti, Darvinec Likar je pa brcal z nogami pod mizo. Fon: „Oh, to pojasnim prav lahko!“ Nekaj je mencial pa se zvijal, povedal pa ni nikakih razlogov. Ko ga je prej imenovani ponovno vprašal, da naj pove razloge, da ga ne razume, kaj govori, je začel Fon izpreminjati barvo, Grča ga je potihoma nekaj učil, Darvinec Likar pa, ko vidi položaj, v katerem se nahaja Fon, se ojunati ter pomaga Fonu iz zagate, rekoč: „Saj vi ste poslanec „Sloge“, kot tak ne morete v „Jugl. klub“. Fonu pa je postajalo vroče, omenil je, da se že združi v prihodnjem zasedanju. Ko ga je zopet vprašal g. F. Špacapan, naj nam pove, kaj je naredil v pomoč kmetu v tej veliki suši, je povedal Fon, da je že neke izvedel za seno, nekam pa da pojde še pogledat. Bum! Ta je lepa, Fon, prekupec za seno! Svetujemo mu, da si dobi dobrega mesetarja s seboj, drugače ga kje „navihajo“. Najboljše bi bilo, da bi mu g. župnik enega posodil, ima jih na izber. Tisti „Fronc“ iz Šempasa, ali pa „Čuček“ iz Ozeljana bi bila oba dobra. Saj ga poznate, g. poslanec, eden teh imel je veliko veselje do Vaših uh, ker Vam je zmeraj nekaj šepetal potihoma; menda Vas je prosil, da rešite Likarja, kojega hočejo Ozeljanci „uniciti“ po nedolžnem. Kaj? Tega, tedaj vzemite s seboj na Vašem potovanju pri polizvedbi sena.

Potem je bil vprašan Fon, ali ukrene kaj za odstranitev Slovence žililnega napisa na novo dograjenem mostu čez Lijak ter naj nam spravi iz Ozeljana našega nadučitelja Likarja radi razlogov, kojih javno tu ne moremo navesti. Tu je Likarja oblila „kurja polt“, koja ga ni pustila tako hitro.

Slednjič je bil vprašan, naj pove, zakaj je zavrzel napredno zastavo, on, kot bivši predsednik akad. dr. „Triglav“, ki je skozi in skozi liberalno. Ubožec Fon se je zvijal ter si skušal pomagati s tem, da je bleknil: „Društvo „Triglav“ ima sedaj drugačne nazore, kot tistikra“, ko sem bil jaz njegov predsednik? Vprašali bi ga bili še marsikaj, ali bi je že preveč, njegovi „sekundanti“ so se že bali katastrofe ter silili domov. Likar je izgubil besedo, kot da bi ga kaj „zalapnilo“, Grči pa je prihajalo vroče, na tihoma so se izmuznili od mize ter jo popihali na „varno“. Brez pozdrava, brez jednega „živio“-klica se je razšla ta krščanska petorica. Bilo srečno! Na svidenje! Od Vas g. poslanec pa zahtevamo, da bode v resnici kaj delali, kot ste sam omenili, ne glede na stranke. Vi ste poslanec nas, ki smo premagani (?) ter tistih, ki so zmagali! Poslanec goriške okolice, zastopnik vsega ljudstva, po Vašem delu Vas bode ljudstvo tudi sodilo! Kakoršno delo — tako platilo! Da se je dala Fonu na Otavi kakšna taka zaupnica, o kakoršni govori „Gorica“, je grda laž!

Iz Brd. — Padel je blagodejni dež. Dolgo smo ga pričakovali. Vinogradnikom je koristil obilno, seveda za druge poljske pridelke bi bili morali dobiti dež mnogo prej. Vino letos bo dobro, prodajalo pa se ne bo izpod 40 K.

V Vipolzah je ubila strela Franca Jasniča v vinogradu. Bil je takoj mrtev.

Ozeljanskemu nadučitelju g. Likarju v album. — Iz Ozeljana: „Že zopet Vas opozarjamo, da nas zapustite, kakor hitro mogoče. Mi smo že dobro podkovani v „Darvinstvu“, pojdit sedaj kam drugam razlagat svojo teorijo. Pred Vašim prihodom v Ozeljan smo verovali, da je človek ustvarjen od Boga, po božji podobi, ter da ima neumrjočo dušo. Vi pa ste nam omenili, da smo tepci, ker človek izhaja iz opice ter nima duše. Raca na vodi, lepo se čita to od odbornika katoliškega društva „Sloge“. Kje je dr. Pavlica, ali mu ni o tem nič znano? Ko bi pa mi še bolj odkrito govorili, kar tudi storimo, kaj bo potem? Da, da, g. Likar, vreča je polna, bojimo se, da poti, ako ne, smo primorani, jo odvezati. Potem z Bogom, Likar, jokal se ne bo za Vami menda nikdo, morebiti „nežen spol“. Kaj? Hm! kdo ve? Ker pa ste Vi strasten ljubitelj poučevanja v petju ter ljubite posebno „mešan zbor“, možki zbor Vam ne gre, bi Vam mi svetovali, da prosite za službo v taki vasi, kjer nameravajo ustanoviti „mešan“ zbor!

Domače in razne novice.

Volilni red za goriški deželni zbor — sankcioniran. — Novi volilni red, ki je velik udarec goriškim Slovincem, je zadobil cesarsko potrjenje. „Edinost“ je danes prva naznanila to vest. Zadana je goriškim Slovincem velika krivica edinole po zaslugi dr. Gregorčiča. Slovenska večina v deželni je pahnjena tako pod peto laške manjšine, kateri je zagotovljena v deželni hiši večina in s tem jej dano v roke deželno gospodarstvo kdo ve za koliko časa še. Dovršen je škandal, ki kaže v vsej nagoti slovenskega izdajice, katoliškega duhovnika dr. Gregorčiča, kateremu so strankarske koristi več nego obče koristi goriških Slovincem.

Akad. fer. društvo „Adrija“ otvori v nedeljo 15. t. m. potovalno knjižnico v Niblem. Ta knjižnica je tretja, ki jo ustanovi leto „Adrija“. Prvo je otvorila v Mirnu mesec februarja, ki se pa spremeni v kratkem v stalno javno knjižnico; drugo v Ozeljanu meseca maja. — Naloga društva je, posvečati svojo pozornost najbolj obmejnim krajem. V osrčju slov. zemlje bo dajala inicijativno za ustanavljanje stalnih knjižnic, na meje pa bo pošiljala potov. knjižnice, ker nima zadostnih sredstev za stalne, in ker v obmejnih, narodno mešanih občinah niso tudi dani pogoji za ustanovitev istih iz občinskih sredstev.

V Niblem se otvori knjižnica s tremi predavanji. Natančnejše glede predavateljev, časa in prostora se objavi pravočasno.

„Slov. bralno in podporno društvo v Gorici“ se udeleži slavnosti na Proseku po deputaciji.

Začetek šolskega leta. — Na c. kr. pripravnišči za učiteljska v Podgori pri Gorici prične šolsko leto 1907.—1908. dne 16. septembra t. l. s sv. mašo. — Vpisovanje učencev bode dne 14. in 15. septembra od 9—12 ure predpoldne v tamošnjem šolskem poslopi. V ta zavod se sprejemajo krepki in zdravi dečki, ki so dovršili z dobrim vspehom ljudsko šolo ali pa kak razred srednjih šol ter so dosegli vsaj 13¹/₂ leta svoje starosti. Za sprejem se zahteva: 1. zadnje šolsko spričevalo, 2. krstni list, 3. zdravniško spričevalo, 4. spričevalo o obnašanju pa le tisti, ki že več časa niso obiskovali šole. Šolnine se na tem zavodu ne plačuje, temveč dobe pridni pa potrebni učenci nekaj državne podpore. Učenci naj prihajajo k vpisovanju v spremstvu svojih staršev ali pa njih namestnikov. Stanovanje in hrana se dobi tam od 12—14 gl. na mesec.

Tolminsko učiteljsko društvo bo imelo dne 5. t. m. v ljudski šoli v Kobaridu svoj redni občni zbor. Na dnevnem redu je 10 točk.

Podružnica družbe Sv. Cirila in Metoda v Vrtojbi priredi skupno z drugimi vrtojbenskim društv. dne 29. t. m. veliko veselico. Dobiček je ves namenjen „Družbi sv. Cirila in Metoda“. Goričani! Uvažujte veliki pomen društva in pridite vsi, vsi ta dan v Vrtojbo. Dajmo svoj obolus na oltar domovine v obrambo in v vzgojo naše mile mladine! Odbor.

II. veliki shod narodno-radikalnega dijastra se vrši od danes 5. t. m. do 8. septembra 1907 v „Narodnem domu“ v Celju. — Vsporedno 5. septembra ob 7. uri zvečer v „Skalni kleti“. Občni zbor akad. fer. društva „Prosveta“. — 6. septembra ob 9. uri dopoldne v „Narodnem domu“. I. plenarno zborovanje: Konstitucija predsedstva. Določitev poslovnega reda. Predavanja: 1. Od tržaškega shoda do danes. 2. Naše stališče napram dvojezičnemu vprašanju. — 6. septembra ob 3. uri popoldne: Dijaki socialni odsek: a) Alkoholno, nikotinsko in spolno vprašanje. b) Telesna vzgoja, sokolstvo, socialna vzgoja. c) Dijaska higijena. — 6. septembra ob 9. uri zvečer: Organizacijski odsek. — 7. septembra ob 9. uri dopoldne: II. plenarno zborovanje: 1. Narodna obramba. 2. Šolska šola. — 7. septembra ob 3. uri popoldne: Šolski odsek: a) 1. Slovenska visoka šola. 2. Srednje šole. 3. Žensko šolstvo. 4. Strukovno šolstvo. b) Debata o svobodni šoli. — 7. septembra ob 8. uri zvečer: Komers. — 8. septembra ob 9. uri dopoldne: Zaključno plenarno zborovanje, popoldne: izlet v Žalec.

Slovensčina na državnem kolodvoru v Gorici. — Kako se nas Slovence v naši ljubi Avstriji prezira, celo doma na lastni zemlji, svedoči po polg vsega tudi še „vstopnice za prvo rono“ v Gorici na državnem kolodvoru. Nemščina in laščina je seveda na prvem mestu in pravilna, poleg istih dveh je še naslednje besedilo:

*) Sedaj ga pa v zahvalo goni po sodnih. Ur.

Kolodvorsko ustupice daje pravo na ustup u cekarstnicu ili na kolodvorskoj stezi (1) i nadaje pravo na ustup u kolam. Prestupnici su kaznjeni s globom od šest kruna. (§ 21/2 petribnog pravila).

Sodite sedaj, je-li ta spaka hrvaščina ali kitajščina ali vedi vrag, kaj je. Kedor dokaže, da je to slovensko, zasluži milijon nagrade.

Tu so navedene določbe in zakon, za kojega prekršnje je navedena globa. Vsakdo bi pa iz tega posnel, da je tu gori nekaj tičkanje o „kolomanovem žegnu“, ali kaj o „risu“, ki se ga začrta me „šmarinim masami“ na „stezi“, na kakem križpotju. Imenitno! Jeli res ne more dobiti železnična sprava tako „kumštne“ glave, da bi sestavila besedilo v pravilni slovenščini?

Eh, za slovensko paro je vse dobro, saj plača vseeno in je vendarle „jednakopravna“ v Avstriji, pravični vsem narodom.

Moralne zaupnice, ne pa zaupnice, je dobil poslanec Fon na Otavi. Mož je bil ves v zalogi radi raznih nanj stavljenih vprašanj, na katera ni vedel pravega odgovora. Naprednjaki so ga spravili v stisko, da je bil ves vesel, ko je dobil trenotek, da se je mogel lepo izmahniti iz srede naprednjakov, katerih je bila velika večina na shodu. G. Fran Špacapan ga je samo zahvalil za obisk. Naprednjaki so pač uljudni, dostojni ljudje, ne pa surovine in neotesanci kakor klerikalci. Par besed Špacapanovih v zahvalo za obisk je pa spravilo Fona do tega, da se govori o zaupnici po „Gorici“. Kakšna predznost! Tistih par zahvalnih besed je bilo le čin uljudnosti in nič drugega. Da je dobil Fon od naprednjakov na Otavi zaupnico, to je pristna klerikalna blaga in ostudna, ali vredna katoliških pasteriranih lažnikov! — Če je Fon že hotel kaj iskati v onih zahvalnih besedah za obisk, bi bil menda lahko našel tam na vse to, kar se je godilo na shodu, nekoliko ironije, ne pa zaupnico. Fon je bil pobrisal s svojimi pajdasi shoda brez živio-klicev — sedaj pa lažejo po „Gorici“, da je dobil zaupnico. Fej takim lažnikom!

„Slovenec“ — klepetulja. — Ljubljanski „Slovenec“ je hitel izklepetati, da družba v. C. in M. ustanovi neke ob meji — solo. To je objavil list, ki je pred kratkim povedal, da ne priobči nobene vesti iz družbinega sveta. — In vendar je hotel v javnost celó z gorico, ki je morala ostati še tajna. Zakaj je to storil? — Hotel je — škodovati! Prav po farsko!

Oljaska kuhinja. — Prostori bodo ta teden porsem pripravljeni. Poleg kuhinje sta dve prostorni sobi za jedilnico in učilnico. — To so isti prostori, kjer so jedli in se učili dijaki znanega Kuglmayerjevega zavoda. — Ako so bili prostori pripravljeni za dijake, ki so plačevali po 500—600 in več goldinarjev na leto, bodo torej jako primerni tudi za naše dijake. — Vso opravilo je preskrbela „Mizarska zadruga“.

Za sedaj se sprejemajo le dijaki — srednjih šol. Stariši, pozor! Tu imate priložnost, da jo izkoristite v blagor svojih otrok in naroda!

Klerikalno-nemška oštarija! — Kako se mačkajo nad klerikalci njihove — lumparije! Čujte! — Da je prišel hotel „pri zlatem jelenu“ v slovenske roke, to je bila gotovo velika pridobitev, ki je tudi povzdiguila naš ugled. Tu je postalo nekako središče slovenske družbe, dočim smo bili prej razkropljeni. — „Gorica“ in „Prim. list“ sta to podjetje nesramno bojkotovala; zasmehovala sta „narodne piruhe“ in pa — slovenski krčmarji so se jima smilili, katerim je Gahršček nastavljal konkurenco. S sirenskimi glasovi sta skušala nabujskati krčmarje proti Gab. in naši stranki!

Klerikalna „Centrifuga“ je kupila novi hotel „Central“, dasi nima svojega premoženja niti toliko, kolikor so znašali vsi postravski troški. S prva se je zadrževalo, da ne bo zdi gostilne. Zdaj pa zidajo na vrtu nalašč prostore za — čisto navadno krčmo. In glejte, še večjo nesramnost! Za to krčmo bi se poganjalo več Slovencev, toda klerikalci je ne dajo — Slovenceu. In tako bomo kmalu čuli klerikalne klovne, ki bodo razkorajeno stali pred farovskim cerkvom ter klicali: „Pejte ga noter, ga imamo dobro vina, frišna bira!“ Zdaj se tem lumpom nič več ne smilijo — slovenski krčmarji.

„Zveza narodnih društev na Gorškem v Gorici“. — C. kr. namestništvo v Trstu je vzelo na

znanje pravila „Zveze narodnih društev na Gorškem v Gorici“.

Ob pesnikovem grobu. — „Pot me je peljala mimo sv. Lovrenca. Vstopim na pokopališče. Pred menoj leži pusto, od dežja razkopano, poduto groblje. Ni tu prijazne, zelene ruše, in tu niti jedne vboje cvetice. In to naj je grob pesnika!! Pol metra visok, gol, lečen križ to svedoči. Srce se mi krči. Kje je tu plijeteta — kamo? — li ljubezen?!

Le reklamujte ga za se, o krščanska gospoda v posvečenih in neposvečenih suknjah, le govorite mu bojevit, bobneče govorance ob pogrebu, ob razkritju spominske plošče, — Vaše srce je daleč od njega! Tebi pa blagor, pesnik, da spiš nevzdrumno spanje! Ob aruje Te vsaj pred najbrutkejšo prevaro Tvojega na prevarah tako bogatega življenja“. Nekdo.

Pevsko-izobraževalno društvo „Prešoren“ v Št. Petru vabi k predstavi dosedaj še nikjer uprizorjenega igrokaza v štirih dejanjih Zaklad, (spisal Ksaverij Andrejev), katerega priredi v nedeljo dne 8. septembra 1907. v prostorih g. Valentina Černica. Začetek ob 5. uri in pol popoldne. Pred igro in med dejanji udarja iz prijaznosti tamburaški zbor društva „Napredek“ iz Gor. Vrtojbe. Vstopnina 30 vinarjev, sedeži I. vrste 60 vinarjev, ostali 30 vinarjev. Listke sedežev je vsak naprošen da ohrani. Pri igrokazu sodelujejo samo domači diletautje. K obilni udeležbi uljudno vabi — odbor. —

Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

„Krščansko misleče učitelstvo“ je zborovalo danes dopoldne v „Šolskem Domu“ v Gorici. Prišlo je vse polno duhovnikov, krščansko mislečih učiteljev pa je bilo — 5 ali 6! Vodja „Š. D.“, vpokojeni učitelj Abram, je pozdravil zborovalce, potem pa je bral slavne Gašparja Likarja slavni sin Ladislav pravila „Krščanskega društva učiteljskega“ ter pri tem žilil napredno učitelstvo. Učitelstvo je poprej zborovalo, ter šlo potem v obilem številu, tudi mnogo učiteljic je bilo poleg, poslušat „krščansko misleče“. Navzoč je bil tudi kranjski deželni in državni poslanec učitelj Jaklič. Ko je hotel ta človek govoriti, je napredno učitelstvo odšlo s protestom, da takega moža nečijo poslušati. Farji so tolkli in ploskali, potem pa ostali sami s tistimi par reveži, ki delajo sramoto učiteljskemu stanu.

Še jedno zanimivost! — Neki nunc je privlekel iz gor tudi dva kmetiča. Ko ju je poprašal učitelj, kaj iščeta na učiteljskem zborovanju, se je odrežal eden: „Prišli smo pomagat, da nam ne boste metali — križa iz šol.“ — Ali je veljalo to najnovejšemu katoliškemu učitelju Likarju, ki je celo zimo učil da človek prihaja od — opice?!

Klerikalni duh v Šolskem domu. — 10-letni sinček sluga v „Š. D.“ je kričal danes za odhajajočimi naprednimi učitelji: „zelenci, zelenci!“ — Odkod tak duh v otroku? To je sad sistema, duha, ki vlada v tistih prostorih, ki so jih po večini postavili naprednjaki. — Ali bomo naprednjaki še dolgo trpeli tak škandal v deželi?!

Požar. — Danes dopoldne ob 8. je gorelo na Grčini v Gorici pri posestniku Gašparju Padovanu št. 17. Gorelo je v hlevu in seniku. Škode okoli 1000 K. Gasit so prišli gorški ognjegasci kmalu, ko jim je bil n znanjen požar.

Droblj. — Tržni komisar je zaplenil nekemu krčmarju 3 bl vina, ker je bilo skvarjeno. — Nekdo je ukradel nekemu Fr. Namestniku v ulici Salita Monte Verde bicikelj vreden 200 K. — Delavki Italiji Venturini iz Čedad, ki stanuje v ulici Legna, je bila ukradena iz njene zaprte sobe obleka, vredna 20 kron. Sumi, da jej je ukradla obleko neka sodelavka. M. Kenda s Tolminskega. — Dež je lil, neki G. V. pa se je nahajal v gostilni ulici Dogana brez dežnika. V dežnilniku pa je lep svilen dežnik. Tega je vzel lepo s seboj, ko je zapuščal gostilno. Policiji je priznal, da je vzel dežnik „po pomoti“. — 18 letni mizar Ivan Bradaska bi si bil pri delu v Kovcu odžagal skoro dlan na levi roki. Prišel se je zdraviti v Gorico k usmiljenim bratom. — Tatovi so udri v ulici Dreossi v stanovanje 66 letne Neže Čargo iz Sv. Lucije ter jej pobrali 35 K. — Tisti Ivan Bubnič iz Podgrada, o katerem smo poročali, da je pretil v Št. Petru, ker mu niso hoteli dati miloštine, je dobil na policiji kazen 14 dni zapore, na sodniji pa 3 dni. — V Stračicah je treščilo v terek v neko drevo. Sekundo poprej je šel tik mimo človek. Pravo srečo je imel, da ga ni zadela strela. — Neki postaren Lah Domenico Bonazzo se je hotel

peljati po širokem svetu z južno železnico, ali voznege listka ni kupil. Kljub temu, da se mu je ukazovalo, kupiti listek, je le silil na vlak brez listka. Slednjič je moral policaj obvarovati železnico pred laškim „blind-pasazirjem“. — 10 letni Alfred Štok v ulici Rossini je šel v „vas“ k družini Fortisovi. Na vratih je zagledal služkinjo Franciško Polenčič. Blizu je bila puška „flaubert“. Pograbil je za puško ter pomeril in zadel Polenčičevo v levo roko. Zdravniško pomoč je dobila hitro.

Trgovsko - obrtna in gospodarske vesti.

Skupni nakup sena. — Glede na okrožnico za Vipavsko in Kras pripominjamo k mnogoteremu popraševanju, da se cene ne more povedati naprej. Ako hočejo prizadeti olajšave na železnici, so potrebni izkazi posestnikov in množine sena za vsakega, izkaze potrди pristojna oblast. Potem se naroči skupno najboljšo v imenu kake zadruge. Iz ene občine je došel seznam za nabavo 200 kvintalov sena. Vsega skupaj bi bilo lahko več 100 vagonov sena. Pri takem skupnem naročilu odpade nešteto stroškov in cene se dosežejo najugodnejše. Torej hitro in lepo po vrsti: najprvo potrjeni sezname in množina sena, potem skupno naročilo.

Načelstvo zadruge krojačev v Gorici naznanja, da vsled sklepa lastnega odbora sklicuje zbor svojih udov na dan 16. sept. 1907. ob 5. uri popoldne v prostore hotela zlatega jelena v Gorici. — Govorilo se bo o predmetih, naznanjenih v okrožnici.

Razgled po svetu.

Cesar na Koroškem. — Včeraj pop. ob 4.25 je došel cesar v Celovec, kjer je bil sprejet slovesno. Nemci so se pokazali nasproti Slovincem v Celovcu v vsej surovosti. V Celovcu je vihralo več slovenskih zastav ali Nemci so rekli, da ako jih takoj ne odstranijo, pobijejo Slovincem okna. Potem je prišla mestna straža z ukazom, da morajo sneti slovenske zastave, kar se je seveda zgodilo!

Žrtve manevrov. — Vojna uprava se tudi z dementiranjem, da so neresnične vesti glede žrtve manevrov. Kljub temu ostane resnica, da je pretekli teden umrlo 7 vojakov. Pri Velikovu je zblaznel neki slovenski vojak. — Iz Oseka poročajo, da so pri pehotnem polku št. 78. vsled prevelikih strapacov padali vojaki kakor snopje. 169 je bolnih, 1 je umrl.

Enketa za saniranje deželnih financ se snide v finančnem ministerstvu 30. t. m. Udeležijo se zastopniki vseh deželnih odborov.

Pokopali mačka z „vsemi“ častmi. — V slovesnem sprevodu so nesli v Wilingtonu pokopat crknenjo mačko neke Karlote Zerbey. Kakor drugi ljudje žalujejo za otroki, tako je budalostna dama žalovala za crknjeno mrho. Mrtvo mačko je pustila postaviti v s svilo obloženo rakev in na rakvi je bilo zapisano „Kittie Clover Zerbey“. — Mačka se je namreč imenoval: „Kittie“. Žena je hotela dati mačko pokopati na Riverwiew pokopališču, vendar ji uprava tega ni pripustila. Pokopali so jo na Zerbeyevem vrtu.

Medved na južnem Tirolskem. — Kakor poročajo iz Tridenta, se klati po dolini Rabi zadnji čas medved, kateri se približuje ponoči hišam. Nekemu krčmarju je raztrgal tri ovce.

V Opatiji je bila v nedeljo velika sokolska slavnost. „Sokol“ v Voloskem-Opatiji je razvil svojo zastavo. Take slavnosti Opatija še ni doživela. Vseh Sokolov je bilo okoli 400. Zastavo so razvili dopoldne, popoldne po banketu je bila javna telovadba. Na slavnostnem prostoru je bilo okoli 4000 ljudij. Slavlje je vspelo sijajno v trajno čast Opatije.

Na Reki so se vršile zopet protihrvatske demonstracije. Naperjene so bile proti Sokolom, ki so bili z Reke in Sušaka v Opatiji, ko so se vračali. Bilo je zvečer. Ko so se izkrcali ter šli domov, večinoma na Sušak, je začelo pokaanje. Kroglice so švigale po zraku, kakor strele; noč od nedelje na ponedeljek je bila strašna. Za varnost ljudij se je moralo poklicati na Reko nekaj stotnih vojakov. Ti laški divjaki so hušji od puntarjev v Maroku.

„Pogrom“ v Odesi. — V Odesi se je izvršil pogrom na žide. — Bolnišnice so polne ranjencev. Guverner je rekel židovski deputaciji, da so sami krivi, ker so člani revolucionarnih organizacij.

Poslano.*)

Popravek g. župana Pavlice v „Soči“ z dne 14. t. m. me je malo pomiril. Konstatujem, da Vas je zapustil spomin, gosp. župan!

V svojem popravku z dne 11. avgusta na moje odprto pismo trdite pod točko „3“ „da niso nosili Vaši ljudje stolice iz Vaše hiše v „Geti“ v ono, kjer bivate“ ter Vam je še-le sedaj, ko sem Vam jaz naznanil v svojem pojasnilu, da Vam dokažem s pričami, da so nosili stolice in celo svetilke, prišlo na misel, da so jih nosili a „Vaše stolice in svetilke“.

Edino to je bilo glavno „jedro“ mojega odprtega pisma.

Resnica je, kar trdite, da je imel Vaš najemnik Boškin ključ od vhodnih vrat Vaše hiše, ravno tako je pa izmislijetija, da bi bil imel dotičnik tudi ključ od sobe v II. nadstropju, kamor je bilo shranjeno tozadevno blago, kajti na večer, ko so nosili Vaši ljudje mize, stolice in svetilke, je bil Boškin — odsoten.

Z izgovori: ne vem, ne znam, ni mi bil izročen zapisnik inventarja itd., se ne pride daleč, kajti so preveč „otročiji!“ Ako Vam ni bil izročen zapisnik inventarja, je bila Vaša dolžnost, ga zahtevati od podjetja Madile & Cie, bodisi posredno ali pa potom c. kr. okrajnega glavarstva, katero slednjo oblastnijo citirate v svojem popravku kot merodajno.

Sedaj pa še edno vprašanje, gosp. župan! Glasom pismene pogodbe dd. 15./11. 1903. oddali ste v najem kraje skladovne ceste (Strassenränder) od mesta čez potok Branica do bivšega magazina proti mali letni odškodnini ter ste prejeli z dnevom pogodbe tudi najemščino za prvo leto to je do 1. decembra 1904. znesek K 30 (trideset kron). Ta zadeva je važnejša od one o stolicah, kajti tu je prizadet cel ajdovski sodni okraj; zatorej Vas vprašam: Ste li oddali ta znesek blagajni cestnega odbora za ajdovski sodni okraj in sicer za leta 1903.—1904., 1904.—1905. in 1905.—1906?

Da se Vam pa ne bode potreba preveč mučiti, povem Vam že naprej, da nima označena pogodba ničesar opraviti z odškodnino za poškodovanje skladovne ceste „Zagrad-Grdi žleb“, za katero je prejel cestni odbor posebej odškodnino v znesku K 450.— in znano Vam število vreč cementa.

Za slučaj, da bi ne bili oddali prvo označenega zneska, kamor pritiče, vedite že naprej, da se ne smete izgovarjati s tem, da posedujete sosedne parcele goriomenjene ceste, kajti dokažem Vam z nebroj pričami, da niso bile iste nikdar okupirane, med tem ko so bili kraji ceste ves čas dela železnice tako obloženi z inventarjem in materijalom podjetja, da je bila osebna varnost popotnikov (osebno po noči) vsled tega v opaznosti.

V Rihembergu, koncem avgusta 1907.

Spoštovanjem

Vinko Cigoj.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Objava.

Podpisani občinski redar Alojzij Kodrič iz Rihemberga obžalujem, da sem nevarno zagrozil pred nekoliko dnevi — pred pričami tukajšnjemu posestniku gosp. Vinku Cigoju ter izjavljam tem potom, da nimam nikakega opravičenega povoda, da bi mu grozil.

Rihemberg, dne 2. septembra 1907.

Alojzij Kodrič i. r.

Zahvala.

Podpisana, kot posestnica zavarovalne police št. 85.742 po svojem umrlem soprogu Josipu Kosovel, si šteje v dolžnost izreči javno zahvalo zavarovalnici za življenje „Janus“ na Dunaju, oziroma podružnici v Trstu za točno izplačilo svote 8000 kron z obrestmi vred. Ta zavarovalnica je vsega priporočila vredna ter jo priporočam usakomur, kdor se misli zavarovati.

Črniče, 19. avgusta 1907.

Jožefa vd. Kosovel.

Deklica išče primerne službe

vešča je
slovenskega, nemškega, italijanskega in
tudi nekoliko hrvaškega jezika.
Izvršila je 5 ljudskih in 3 meščanske
šole v Ljubljani.

Naslov: **Mar. Margon**
Trnje pri Št. Petru, Notranjsko.

Išče se izurjenega

pomočnika

za manufakturno trgovino.

Ponudbe na upravnistvo lista
pod šifro: „Manufaktura“.

Kerševani & Čuk

v Gorici
Stolni trg št. 9 (piazza Duomo)

priporoča svojo
zalogo šivalnih strojev
raznih sistemov
za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec
Raštelja št. 4 sprejema vsako
popravo šivalnih strojev, dvo-
koles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in po-
prave jamčiva od 5-10 let.

Evgen Grion

Gorica, ulica Formica št. 4.

== Nova ==
= kotlarska delavnica. =

Zaloga neobdelane kotlovin in v
plasteh. - Kotli raznih velikosti.
- Distilirni aparati. - Filtri. -
Raznovrstne kuhinjske posode itd.

Vse po zmernih cenah.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles
Waffenrad z dveletnim
in Bayal z enoletnim jamstvom
pri

Batjelu

v Gorici, Vía Duomo št. 3.

Prodaja tudi na mesečne obroke.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Glus. št. 2.

Filijalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinejšega, za nove
maše in godove, kolače za bir-
mance, poroke itd. Vsa naročila
izvršuje točno in natančno po želji
naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke,
fino pecivo, fina vina in likerje
po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške
pince, potlice itd.

Anton Potatzky v Gorici.

Na srednj. Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče mirabirkega in drobnega
blaga ter tkanila, preje in nitij.

POTREBŠČINE
za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanko za šivalne stroje.

POTREBŠČINE
za krojače in šiviljarje.

Svetilnice. — Rožni vencl. — Mašne
knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:
Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje. prodajalce po sejnih in trgih
ter na deželi. 2 35-8

Mehanična delavnica

I. Potočnik & A. Hügel

GORICA — za vojašnico — GORICA

Telefon št. 71

Koncesijonirana inštalaterja za plinove,
vodne in električne razsvetljave. Spre-
jemata oddajo in montiranje parne in
gorkovodne kurjave; kompletne oprave
kopališč, vodovodov, preskrbujeja po-
sestva, vile in občine z vodo, vodnjaki
in sesalkami za vsake smotre in za
vsako višočino, postavljata popolno elek-
trično razsvetljavo in električne naprave
za proizvodnjo sile, napeljujeja telefon,
telegraf in strelovođe.

V bogati zalogi imata tehnične pred-
mete, kakor železo, kotlovinu, med
(mesing), svinec in kositerne cevi, arma-
ture in priprave za paro-, vodo- in plino-
vode, vse vrste mineralnih olj, olja za
avtomobile, parne in plinovne motorje.

Zastopata tovarne za jeklo: „Pol-
dihütte“, St. Pöltenko tovarno mehkega
železa in livarno jekla, in „Ww. Lutz
sinovi“ v Bludencu, t. j. tovarno; ki
izdeluje posteklinat (email) peči in
izveske.

Izdelujeta in imata v zalogi vsako-
vrstne predmete in inštalacijske priprave
za močne in šibke tokove, pripomočke za
inštalaterje. Imata tudi moderno opravl-
jeno delavnico za galvanotehniko, pozla-
čenje, ponikljevanje in za plastične na-
vdarke. — Mehanična delavnica z motorje-
vim obratom in s precizijskimi stroji za
fino izdelovanje in za različne izdelke,
katere se proizvajajo na vrtečih in poobla-
jajočih strojih. Poprave na vsakovrstnih
parnih in plinovitih motorjih se skrbno
izvršujejo. — Točna postrežba in zmerne
cene. — Načrti, proračuni brezplačno.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfi-
nejšega peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, odlikovane velikonočne
pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje
na drobno ali v originalnih butelkah
Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo
po jako zmernih cenah.

Hotel „Pri zlati kaplji“

v Solkan pri Gorici

v bližini „Mizarske zadruge“.

Toči izvrstna bela in črna vina,
istrski refošk, kraški teran in pristna
bela domača vina. — Žgane in druge
opojne pijače več vrst. — Izvrstna
kuhinja postreže ob vsakem času z
mrzlimi in gorkimi jedili.

Postrežba točna, cene zmerne.

Za mnogobrojen obisk se toplo
priporoča

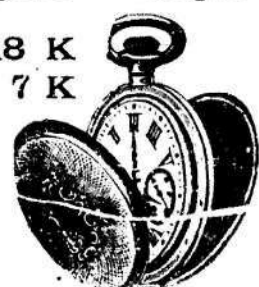
Anton Milost,
lastnik.

GLOBIN

je najboljše in
najfineje
čistilo za čevlje.
Dobiva se povsod.

Čujte! Čujte!

Prej 18 K
sedaj 7 K

Krasna remontoir-Gloria srebrna ura s 3 mo-
nimi pokrovi, bogato okrašena, dobro deloča.
leta garancija, pošilja proti povzetju za
samo 7 kron

Henrik Weiss — Dunaj XIV.3.
Sechshauserstr. 5/6

F. Podberšič,

avtoriz. kamnoseški mojster, Gorica, Tržaška ulica št. 17.

Priporoča

slavnemu občinstvu za bližajoči se vseh vernih duš dan

svojo bogato z logo

različnih nagrobnih spomenikov, bodisi priprostih ali finih
iz kraškega kamna najboljše vrste za 15 K in više.

V zalogi ima tudi razne kamenite plošče,
umivalnike za kuhinje, žlebe itd. itd.

Sprejema in izdeluje vsakovrstna kamnoseška in v strgarsko
stroko spadajoča dela po prav zmernih cenah.

Fata morgana

se obljube kričeče reklame, o katerih se je marsikateri v svojo lastno škodo
že večkrat prepiral. Tedaj kupujte le tam kjer ste se prepirali, da dobite za
Vaš dober denar tudi pošteno blago, ker lahkomišeln je oni, kdor vlaga svoj
denar samo v najbolj ceno, ničvredno blago brez vsake trajnosti.

Kdor hoče dobiti zares dobro in trajno blago po primerno nizkih cenah,
naj se obrne vedno le na domačo tvrdo

J. ZORNIK — Gorica, Gosposka ulica št. 10

koja si šteje v čast, postreči svoje cenjene odjemalce vedno z blagom naj-
boljše kakovosti.

Tu dobite največjo izber krasnih lišpov za obleke po vsakej ceni,
čipke, trakove, svil, pajčolane, pasove, svilene šerpe in čipkaste rute, vezene,
baržune, cvetlice za klobuke, dalje
toiletna mila, dišave, Eau de Cologne, glavničke torbice iz pliša in usnja,
žepne rute, nogovice, predpasnike, rokavice cvrtnate in Glače najboljše tvarine;
Zaloga belega in Jaeger perila za gospode, ovratnikov, naramnikov,
krasnih ovratnic, kolesarskih jopic, golenic itd.

Dosle so že vse zadnje novosti najlepših solčnikov vsake vrste in cene.

V zalogi se drži vse potrebščine za gg. šivilje in krojače.

Izbira nedosežna!!

Cene brez konkurence!!

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na
premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni
seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po
2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi
na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradne
1/4 prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4%,
večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Delež so dvojni: opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorec“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil,
naj se oglasi v zadrugi uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.